

[Thestrup.]

allerede erhvervede Ejendomsrettigheder? Jeg erindrer fra den Tid, jeg læste, at allerede dengang definerede man Ejendomsretten som en Adgang til at raade over Tingen i enhver Retning inden for Lovgivningens Grænser, og deri ligger, at Ejendomsretten som saadan ikke længere er det absolutte og faste, som vore Forfædre regnede med. Men det forekommer os, at man virkelig kan slaa meget i Stykker ved at trække disse Grænser for Ejendomsretten alt for haardt op. Der er Tilbøjelighed til at sige, at Handel med Grunde i enhver Henseende og til enhver Tid er forkastelig. Jeg tror dog, man skal være noget varsom med uden videre at sige, at der ikke er og ikke har været nogen som helst gode Virkninger af Grundhandeler. Imidlertid er der dog een Kategori af Grundejere, som det forekommer mig, at man — hvis man vedtager disse Lovforslag — gaar alt for haardt frem overfor, og det er de smaa Grundejere, der har købt et lille Stykke Jord, som de dyrker som Have, en lille Ejendom, der maaske tilfældigvis kommer til at ligge i en Yderzone. Jeg kan ikke se andet, end at man egentlig gaar meget haardt frem over for disse Mennesker. De kan ganske vist blive ved med at dyrke deres Jord som Have, men deres Formaal med Købet var jo netop, at de, saa snart de havde faaet samlet nogle Penge sammen, vilde bygge paa denne Grund. Nu bliver pludselig alt det, de i saa Henseende har regnet med, slaaet i Stykker. Dette Forhold maa vi i hvert Fald have undersøgt meget nøje i Udvalget. Jeg synes, at netop den Klasse Mennesker maa have Krav paa en Beskyttelse fra Samfundets Side.

For det andet forekommer det mig, man kan befrygte, at denne Lovgivning vil kunne modvirke Byggeriet, tværtimod hvad der ganske utvivlsomt er dens Formaal: et forøget Byggeri. Det gælder efter min Mening særlig disse Grunde i Yderzonen, der er solgt til Havebrug, hvor Jorden bliver dyrket som Have, men hvor det er Ejerens Mening, saa snart han har faaet samlet nogle Penge sammen, og saa snart man igen kan faa lidt Materialer, øjeblikkelig at bygge paa Grunden. Efter min Mening vil der kunne ske betydelig Skade, hvis det ikke bliver tilladt en saadan Ejer at bygge, naar han ellers er i Stand dertil; derved vil sikkert en Del Byggeri blive forhindret. Der er ogsaa de Arealer, der ligger nær Bykærnen, i den indre Zone, men som alligevel kommer til at høre til Yderzonen. Jeg kan ikke se rettere, end at naar disse Arealer, som kommer til at høre til Yderzonen, ikke kan gøres

til Genstand for Bebyggelse, skønt de faktisk ligger i Nærheden af Bykærnen, vil dette modvirke Byggeriet og medføre, at et Byggeri, som ellers naturligt vilde finde Sted der, ikke kommer i Stand. Hvis man ønsker at bevare det paagældende Areal til et eller andet kommunalt Byggeformaal eller lignende, ja, saa har man dog i Byplanlovgivningen Mulighed for Ekspropriation.

Endelig for det tredje forekommer det mig, man kan rejse den Indvending imod Forslaget, at der er en meget vid, ja, jeg tør næsten sige for vid Adgang for Ministeren til at træffe Afgørelserne paa næsten alle Omraader. Hvis dette Forslag bliver vedtaget, vil Byernes hele Udvikling fuldstændig blive bestemt af Ministeren. En enkelt Ting har jeg særlig hæftet mig ved, det er Reglen i § 19, hvorefter alle Tilladelser til at afvige fra Bestemmelserne i §§ 7—9 skal indberettes til Ministeren, der saa straks træffer Afgørelse og kan annullere enhver meddelt Tilladelse. Det forekommer mig, at dette er at gaa for vidt; det vilde efter min Opfattelse have været nok saa rimeligt at sige, at den endelige Afgørelse laa hos Byudviklingsudvalget, og hvis man ikke vil det, kunde der have været aabnet Adgang til i de Tilfælde, hvor Byudviklingsudvalget afslaar et Andragende, at forelægge ogsaa Afslaget for Ministeren.

Hvad angaar Forslaget om Ændringer i Byplanloven, kan jeg sige, at Bestemmelserne om at fremme Samordningen af Byplanlægningen anser vi for gode og rimelige, og dem skal jeg ikke indvende noget imod. Derimod finder vi, at Bestemmelserne om Ekspropriation til boligbæssig eller industriel Bebyggelse gaar vel vidt. Det forekommer os, at disse Bestemmelser giver det sociale Byggeri en alt for stor Begunstigelse, en alt for overvejende Fordel paa det private Byggeris Bekostning.

Det er givet, at man fra alle Sider ser paa det sociale Byggeri med meget stor Velvilje. Det gør vi naturligvis ogsaa, men vi kan ikke komme bort fra den Betragtning, at for at der virkelig skal blive den Boligreserve, som først for Alvor engang vil gøre det af med Bolignøden, er det nødvendigt, at det private Byggeri igen kommer i Gang. Alle disse Bestemmelser tilsigter stadig at lægge Grundene saadan, at det sociale Boligbyggeri gaar forud. Det tror vi ikke vil virke fremmende for det private Boligbyggeri.

Hvad angaar Bestemmelsen i § 2, hvorved der til Opregningen i Byplanloven af, hvad Byplanerne skal indeholde, yderligere føjes Regulering af Bebyggelsen paa Land-